

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การสังเคราะห์ห้องค์ความรู้และบทเรียนจากการดำเนินจากงานวิจัยในชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนำอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อถอดบทเรียนและสังเคราะห์ห้องค์ความรู้จากการดำเนินงานพัฒนาระบบและกลไกการการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยภายใต้ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนำอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์กับภาคีคู่ความร่วมมือ และเพื่อหาข้อสรุปสถานภาพองค์ความรู้ ชุดความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและข้อเสนอทิศทางการพัฒนาในแต่ละประเด็นที่นำไปประโยชน์ได้อย่างชัดเจนในพื้นที่ โดยวิธีปริทัศน์แบบพรรณนา (Narrative Review) การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะที่ 1 การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย และ ระยะที่ 2 การสังเคราะห์ห้องค์ความรู้ ชุดความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยในชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนำอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดการความรู้จากประสบการณ์ความสำเร็จ ระหว่างดำเนินการ รวมทั้งสังเคราะห์ห้องค์ความรู้และบทเรียน ปัจจัยความสำเร็จเพื่อการต่อยอดขยายผล

สรุปผลวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์การดำเนินงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยอุตรดิตถ์กับชุมชนท้องถิ่นผลการวิจัยในส่วนนี้ได้จากการสังเคราะห์และถอดบทเรียนกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยอุตรดิตถ์กับชุมชนท้องถิ่นภายใต้ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนำอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม ช่วยให้ได้ค้นพบจากการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑) ระบบและกลไกการการขับเคลื่อนงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคู่ความร่วมมือที่เป็นนวัตกรรมกลไกเชิงระบบพัฒนาต่อเนื่อง การดำเนินงานพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มีพัฒนาการขับเคลื่อนพันธกิจแบบบูรณาการที่สนองปรัชญาสถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยความมุ่งมั่นให้มีวัฒนธรรมองค์กรและมีทักษะแห่งการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่นที่มีกลไกเชิงระบบ สืบสานและพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้ที่ยกระดับคุณภาพต่อเนื่องร่วมกับชุมชนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก มีการออกแบบการทำงานเพื่อสร้างกลไกเชิงระบบที่เชื่อมโยงงานประกันคุณภาพองค์กรกับการพัฒนาพื้นที่โดยกระบวนการจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม เชื่อมต่อสิ่งดี ๆ จากประสบการณ์คนรุ่นเก่า ให้มีการสานพลังจากทุกคณะร่วมกับองค์กรภาคี โดยมีการพัฒนากระบวนการคิด วิถีทำงานของมหาวิทยาลัยกับองค์กรภาคี เริ่มจากทีมงานที่มีจิตวิญญาณทำงานเพื่อชุมชน ส่งผลให้เกิดการสานพลังทำงานสู่เป้าหมายร่วมกันของพื้นที่ทั้งระดับตำบลและจังหวัด นอกจากนี้มหาวิทยาลัยฯ ยังได้พัฒนา

นวัตกรรมการบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่โดยความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคีอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงการจัดการงานวิจัยของทุกคณะ (RMU) กับงานพัฒนาตำบลโดยมีหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชน (TRMU) ที่ทำหน้าที่เชื่อมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาจากพื้นที่เพื่อการวิจัยและปฏิบัติพันธกิจแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคี โดยมีองค์ประกอบหลักของรูปแบบการบริหารจัดการที่เรียกว่า RICN Model ได้แก่ 1) การสร้างองค์ความรู้และการจัดการความรู้ควบคู่กับการทำงาน (Research : R) 2) การบูรณาการพันธกิจและศาสตร์ทุกสาขากับปัญหาในพื้นที่ (Integration : I) 3) การไหลเวียนของข้อมูลเพื่อการสื่อสารที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ (Communication : C) และ 4) เครือข่ายการเรียนรู้และการทำงานทั้งภายในและภายนอกสู่เป้าหมายร่วมพัฒนา (Network : N) โดยมหาวิทยาลัยเน้นการพัฒนากำลังคนให้มีอุดมการณ์ มีความรู้และทักษะในการทำงานวิชาการเพื่อสังคม อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

กลไกขับเคลื่อนพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์กับสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์กำหนดนโยบายให้ “ทุกหน่วยงานในสถาบัน คณะวิทยาลัย หน่วยสนับสนุนต้องปฏิบัติหน้าที่พันธกิจกับสังคม” โดยมีศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เป็นศูนย์ประสานงานในการเชื่อมระบบเครือข่ายการขับเคลื่อนงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย (ระดับมหาวิทยาลัย คณะ หลักสูตร หน่วยงานสนับสนุน) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการจัดการความรู้ การบ่มเพาะ สะสม สานต่อองค์ความรู้ฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ โดยใช้เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมประสานทุกเครือข่ายสู่เป้าหมายร่วมพัฒนาทั้งการบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัยกับชุมชนท้องถิ่นให้ทำงานตามพันธกิจที่ประกันคุณภาพตามมาตรฐานตัวชี้วัดขององค์กร ร่วมทั้งจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะการพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนงานพันธกิจสัมพันธ์กับสังคมที่สอดคล้องกับศักยภาพ สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของหน่วยงาน/องค์กรให้เพื่อให้เกิดกลไกเชิงระบบที่เป็นภาพรวมการขับเคลื่อนงานที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกันของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนำอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคู่ความร่วมมือ คือ ศูนย์จัดการเครือข่ายสุขภาวะชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบลบัวใหญ่ องค์กรบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย จังหวัดน่าน และเครือข่ายรวม ๔๒ พื้นที่ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สู่การจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยออกแบบระบบและกลไกการขับเคลื่อนงานให้สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยและมีการจัดกิจกรรมหนุนเสริมตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทาง เริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการบริหารโครงการ คณะกรรมการงานประชาสัมพันธ์และงานสื่อสารสาธารณะ และคณะกรรมการติดตามประเมิน โดยมีกลไกประสานงานกลาง คือ ศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ ทำหน้าที่เชื่อมประสานและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดการความรู้เพื่อเสริมพลังให้กับนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง การเสริมสมรรถนะด้านต่าง ๆ ให้กับนักวิจัย รวมทั้งการจัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักวิจัย ดำเนินการใน 3 กระบวนการหลัก ดังนี้

1.1 กระบวนการต้นทาง เป็นการสร้างระบบและกลไกการสนับสนุนงาน เชิงพื้นที่ ที่สร้างการเรียนรู้และนำใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชนท้องถิ่น เรียกว่ากระบวนการทำแผนที่ทิศทางวิจัย (Research Mapping) โดยมหาวิทยาลัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและประเด็นปัญหาเร่งด่วน จัดลำดับความสำคัญและร่วมกัน พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

1.2 กระบวนการระหว่างทาง เป็นการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ (Research Program/Research Project) โดยการสนับสนุนทุนวิจัยจากโจทย์ในพื้นที่ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยนักวิจัยของมหาวิทยาลัยร่วมกับนักวิจัยในพื้นที่ ออกแบบการวิจัยให้บูรณาการกับการเรียนการสอน การบริการวิชาการ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์ ชุมชน และองค์กรภาคีสนับสนุนต่าง ๆ จนได้นวัตกรรมและองค์ความรู้ที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ พร้อมทั้งการติดตามประเมินแบบเสริมพลังเพื่อให้การขับเคลื่อนงานบรรลุวัตถุประสงค์

1.3 กระบวนการปลายทาง เป็นการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเพื่อต่อยอดและผลักดันสู่การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ (Public Policy) โดยผลการวิจัยได้ถูกนำไปสู่การใช้ประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น และผลักดันสู่การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะบนฐานนวัตกรรมองค์ความรู้พร้อมคู่มือ เครื่องมือที่พร้อมใช้ ร่วมกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ และภาคีที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นนโยบายที่เป็นประเด็นร่วมของเครือข่าย ที่มีการทดลองปฏิบัติแล้วในระดับพื้นที่ และผลักดันสู่ระดับเครือข่าย ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

2. รูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคี ผลการดำเนินงานช่วยให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคี ประกอบด้วย 2 ระบบ หลัก คือ 1) ระบบหลัก ได้แก่ ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคีและ 2) ระบบสนับสนุน มี 6 ระบบ ได้แก่ ระบบฐานข้อมูล ระบบการเสริมสมรรถนะนักวิจัยเชิงพื้นที่ ระบบการสร้างทีม ระบบการสร้างกลไกคู่ความร่วมมือ ระบบเครือข่ายวิชาการ ระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการความรู้ ระบบเรียนรู้และพัฒนาชุดความรู้ องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และระบบการสานประโยชน์ ที่มีกลไกเชื่อมโยงการขับเคลื่อน (1) ระบบหลัก คือ ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคีมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ (1.1) Research Mapping มหาวิทยาลัยร่วมอภิ.วิเคราะห์ปัญหาและประเด็นปัญหาเร่งด่วนเลือกตามความต้องการของพื้นที่ เพื่อกำหนดปัญหาและเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมกันอย่างน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งละ 2 เรื่อง (1.2) Research Program/Research Project มหาวิทยาลัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนและดำเนินการวิจัยร่วมกัน และ (1.3) Public Policy นำผลวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นและพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะร่วมกัน จากการสังเคราะห์ระบบและกลไกสนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยและการสังเคราะห์บทเรียนประสบการณ์ความสำเร็จการบริหารงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของแผนงานวิจัย ช่วยให้ได้ภาพสรุปการดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยคู่ความร่วมมือชุมชนท้องถิ่น อย่างเป็นระบบด้วยการเชื่อมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาจากพื้นที่เพื่อการวิจัยและปฏิบัติพันธกิจของ

ขององค์กรแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคี ประกอบด้วย **มิติปัจจัยนำเข้า** ได้แก่ ฐานข้อมูลซึ่งมาจาก อบต. หรือเทศบาลตำบลเป็นหลัก ระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัย เครือข่ายวิจัยของมหาวิทยาลัยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคี และเครือข่ายวิชาการ (RMU กับ TRMU) ซึ่งฐานข้อมูลทั้ง 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านสถานการณ์ปัญหาและชุดโจทย์วิจัย 2) ด้านประสบการณ์ความสำเร็จของการจัดการงานวิจัย 3) ด้านข้อมูลองค์ความรู้ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาชุมชน สำหรับเครือข่ายวิจัย ประกอบด้วย 4 ภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน **มิติกระบวนการ** มีกระบวนการทำงานเริ่มต้นจากการประเมินตนเองและกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย 3 กระบวนการหลัก ดังนี้ (1) **กระบวนการการทำแผนที่ทิศทางงานวิจัย (Research Mapping)** ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการสร้างระบบและกลไกการสนับสนุนงานเชิงพื้นที่ที่สามารถสร้างการเรียนรู้และนำใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชนท้องถิ่นสำหรับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนจัดการข้อมูลและพัฒนาโจทย์ และขั้นพัฒนาข้อเสนอโครงการ (2) **กระบวนการทำวิจัย (Research Program/Research Project)** ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาเชิงพื้นที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจัดทำแผนและดำเนินการวิจัยร่วมกันกับนักวิจัยในพื้นที่เพื่อพัฒนาชุดความรู้ คู่มือ เครื่องมือเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นตอนติดตามประเมินเสริมพลังและขั้นเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ (3) **กระบวนการนำผลวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นและพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะร่วมกัน (Public Policy)** ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้มหาวิทยาลัยและกับ อบต. ให้ความสำคัญเพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะผ่านการใช้ฐานนวัตกรรม องค์ความรู้จากปฏิบัติการในชุมชนท้องถิ่น ควบคู่กับการดำเนินงานวิจัยเชิงพื้นที่ (Area-based collaborative research: ABC) โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ ภาควิชาการ และองค์กรพัฒนาภาคเอกชน (NGOs) ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ คือ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาของพื้นที่และสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรมที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยที่เชื่อมโยงสู่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ กำหนดนโยบายตามประเด็นปัญหาของพื้นที่และเลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาในพื้นที่ สร้างการมีส่วนร่วมและประกาศเป็นนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนงานร่วมกัน สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ การติดตามประเมินและใช้ผลปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง

นอกจากนี้ยังมี **ระบบสนับสนุน**ซึ่งประกอบด้วย ระบบเสริมสมรรถนะบุคลากรวิจัยเชิงพื้นที่ ระบบการสร้างกลไกคู่ความร่วมมือ ระบบการสร้างทีม ระบบฐานข้อมูล ระบบเครือข่ายวิชาการ ระบบสานประโยชน์ ระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการความรู้ และระบบติดตามประเมินเสริมพลังการวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยและองค์กรภาคี ซึ่งเป็นระบบที่หนุนเสริมการทำงานของระบบหลักให้ระบบบริหารจัดการงานวิจัยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยมีกลไกการจัดการความรู้และการประกันคุณภาพงานวิจัยโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์และเครือข่ายองค์กรภาคีที่ต่อเนื่องเป็นวัฒนธรรมองค์กร โดยมีรายละเอียดดังนี้

มิติผลผลิตจากการวิจัยได้แก่ คู่มือการบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ แผนงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย แผนงานพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย และเกิดกลุ่มวิจัยที่สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ ระดับเครือข่าย และระดับจังหวัด องค์ความรู้ ชุดความรู้ และนวัตกรรมเพื่อการต่อยอดและพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะระดับพื้นที่ เครือข่าย และจังหวัดนอกจากผลผลิตที่เกิดจากงานวิจัยแล้วเกิดผลลัพธ์และผลกระทบ ได้แก่ เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการกับองค์กรภาคีที่มีกลไกยั่งยืน มีระบบสื่อสารบนฐานข้อมูลที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงมีกลไกการสร้างองค์ความรู้และใช้ประโยชน์พัฒนาต่อเนื่อง ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมมีความพอใจและมีสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

3. รูปธรรมผลงานที่ได้จากการขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ โดยสรุปดังนี้เกิดนวัตกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปแบบของแผนงานและชุดโครงการ เกิดกลไกขับเคลื่อนงานวิจัยและพันธบุคลากรวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ กับ อปท. และภาคี คู่ความร่วมมือเพื่อการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และชุดความรู้ คู่มือ เครื่องมือการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา งานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย

4. มีการนำใช้ข้อมูลสู่การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบจัดการตนเองอย่างยั่งยืน ผลจากการดำเนินพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนงานวิจัยเชิงพื้นที่ที่สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้และนำใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและชุมชนท้องถิ่นช่วยให้ได้งานวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของพื้นที่โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจำนวนทั้งสิ้น 4 แผนงานวิจัย จำนวน 106 โครงการ ครอบคลุม 42 พื้นที่ เขตภาคเหนือ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดพะเยา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุดรดิตถ์ และจังหวัดลำปาง

2. ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ ชุดความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัย

ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ ชุดความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยในชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชภัฏอุดรดิตถ์ โดยแบ่งการนำเสนอของเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยในชุดโครงการ และส่วนที่สองเป็นสรุปสถานภาพองค์ความรู้ประมวลและสังเคราะห์จากการวิจัยจำแนกตามประเด็นองค์ความรู้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยในชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ผลการสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยในชุดโครงการจำนวนทั้งสิ้น 105 เรื่องโดยวิธีวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผลงานวิจัยตามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษา ได้แก่ ประเภทของการวิจัย ลักษณะประชากร/กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 สรุปสถานภาพองค์ความรู้ประมวลและสังเคราะห์จากการวิจัยจำแนกตามประเด็นองค์ความรู้ ผลจากการประมวลและสังเคราะห์เนื้อหาภาพรวมของงานวิจัยและพัฒนา

จำนวน 105 เรื่อง ช่วยให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้และนวัตกรรมจากการวิจัยในมิติต่าง ๆ โดยมีประเด็นสาระที่เป็นองค์ความรู้หลัก 4 ประเด็น ได้แก่ การใช้ข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล การพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้ และภูมิปัญญา การบริหารแบบบูรณาการชุมชนท้องถิ่น การเสริมสมรรถนะบุคลากรเพื่อการวิจัยเชิงพื้นที่ และการจัดการเรียนรู้เพิ่มขีดความสามารถของแกนนำในพื้นที่และภาคี โดยประเด็นที่มีชุดความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ ประเด็นการจัดการเรียนรู้เพิ่มขีดความสามารถของแกนนำในพื้นที่และภาคี รองลงมาได้แก่ การพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้ และภูมิปัญญา การบริหารแบบบูรณาการชุมชนท้องถิ่น การใช้ข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล และการเสริมสมรรถนะบุคลากรเพื่อการวิจัยเชิงพื้นที่ นำมาสรุปความสอดคล้องตามมิติการพัฒนา 3 มิติ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ และนโยบายสาธารณะ 7+1 เครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ พบว่า

มิติที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลไทย

มิติที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ สอดคล้องกับเป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับคนในทุกวัย รองลงมาได้แก่ เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุมปลอดภัย มีภูมิทัศน์และยั่งยืน

2.3 ได้ต้นแบบ นวัตกรรม (คู่มือ เครื่องมือ) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับพื้นที่และเครือข่ายบนฐานนวัตกรรมองค์ความรู้ที่สามารถใช้ได้จริง ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรมจากงานวิจัยช่วยให้ได้ต้นแบบ นวัตกรรม (คู่มือ เครื่องมือ) และแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับพื้นที่และเครือข่ายบนฐานนวัตกรรมองค์ความรู้ที่สามารถใช้ได้จริงและมาจากความต้องการของพื้นที่จำแนกตามประเด็นนวัตกรรมองค์ความรู้ ได้แก่ ประเด็นการใช้ข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูลมีพื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เมืองจันท์ เรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเพื่อการเกษตรเชิงพื้นที่ และอบต.เจดีย์ชัย เรื่องระบบการจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาการจัดการสุขภาวะแบบมีส่วนร่วม ประเด็นการพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้ และภูมิปัญญามีพื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เมืองจันท์ เรื่องศูนย์เรียนรู้ วิจัยและพัฒนาเกษตรยั่งยืน และอบต.ป่าคา เรื่อง ศูนย์เรียนรู้จัดการขยะแบบครบวงจร บ้านต้นฮ้าง ประเด็นการบริหารแบบบูรณาการชุมชนท้องถิ่นพื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.สันทรายงาม เรื่อง ระบบบริหารจัดการสวัสดิการสังคมโดยชุมชน และอบต.ป่าคา เรื่อง แหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่มีระบบบริหารจัดการขยะเพื่อสุขภาวะและเศรษฐกิจสร้างสรรค์แบบครบวงจร ประเด็นการเสริมสมรรถนะบุคลากรเพื่อการวิจัยเชิงพื้นที่พื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เจดีย์ชัยและ อบต.ริม เรื่อง การติดตามประเมินเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเองเพื่อสุขภาวะเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีพื้นที่ภาคเหนือ และประเด็นการจัดการ

เรียนรู้เพิ่มขีดความสามารถของแกนนำในพื้นที่และภาคีพื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เจดีย์ชัยและอบต.บัวใหญ่ เรื่อง รูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน ๓ วัย

2.4 เกิดการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่และระดับเครือข่ายบนฐานนวัตกรรมองค์ความรู้จากการวิจัย โดยดังนี้ 1) ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ถูกนำไปใช้จริงในพื้นที่ จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็น การบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ อบต.ป่าคา และประเด็นการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ อบต.เมืองจาง 2) ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนระดับพื้นที่ และเครือข่ายบนฐานนวัตกรรมองค์ความรู้เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง มี 7 ประเด็นครอบคลุมพื้นที่ในภาคเหนือรวม 31 พื้นที่ ดังนี้

(๑) ให้มีการนำใช้และพัฒนาระบบฐานข้อมูลการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรยั่งยืนระดับพื้นที่และระดับจังหวัด พื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เมืองจาง และเครือข่าย 3 พื้นที่ (๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันมหาวิทยาลัยและภาคีส่งเสริมศูนย์เรียนรู้วิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนทั้งระดับพื้นที่ระดับจังหวัด และภาคีเครือข่ายทุกภูมิภาค พื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เมืองจาง และเครือข่าย 8 พื้นที่ (๓) เสริมสร้างชุมชนจัดการเรียนรู้แบบคู่ความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาควิชาการและเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะเพื่อสุขภาวะและเศรษฐกิจสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม พื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.ป่าคา และเครือข่าย 15 พื้นที่ (๔) ส่งเสริมการจัดการสวัสดิการสังคมโดยชุมชนแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมโดยผ่านกระบวนการจัดการความรู้และนำใช้ข้อมูลชุมชนที่มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง พื้นที่ต้นแบบ คือ ทต.สันทรายงาม และเครือข่าย 5 พื้นที่ (๕) ให้มีการนำใช้และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสุขภาวะและการติดตามเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเองเพื่อสุขภาวะเชิงสร้างสรรค์ด้วยระบบออนไลน์ทั้งระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดโดยมีคู่มือเครื่องมือประกอบการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ที่มีประสบการณ์ พื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เจดีย์ชัย และอบต.ริม และเครือข่าย 4 พื้นที่ (๖) สนับสนุนเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การจัดการสุขภาวะผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วม พื้นที่ต้นแบบ คือ อบต.เจดีย์ชัย และเครือข่าย 15 พื้นที่ (๗) สนับสนุนให้มีการบริหารแบบคู่ความร่วมมือองค์การบริหารส่วนตำบลกับมหาวิทยาลัยและภาคีในการจัดทำแผนและพัฒนาชุมชน จังหวัดกลุ่มจังหวัด โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางทั้งระดับชุมชน จังหวัดและกลุ่มจังหวัด อบต.เจดีย์ชัย

3. บทเรียน ปัจจัยความสำเร็จและประโยชน์จากการดำเนินงาน ได้แก่ 1) กระบวนการสร้างทีมดำเนินงาน 2) การออกแบบการทำงานแบบมีส่วนร่วม 3) กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน 4) การบูรณาการงานวิจัยกับงานสอนและพันธกิจอื่น 5) เกิดการบูรณาการศาสตร์เพื่อการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่

4. ทิศทางการขับเคลื่อนงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีดังนี้

4.1 สร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการเครือข่ายวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) และเชื่อมโยงกับเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ได้แก่ จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัด สร้างกลไกคู่ความร่วมมือมหาวิทยาลัยกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ในทุกกระดับ (ตำบล อำเภอ จังหวัด

กลุ่มจังหวัด) สนับสนุนและร่วมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ

4.2 ยกระดับคุณภาพการพัฒนาาระบบวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อชุมชนท้องถิ่นทั้งในระดับพื้นที่ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) และเชื่อมโยงกับเครือข่ายในระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ได้แก่ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ (Data Center) พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ในระดับคณะ พัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรเพื่อการวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ พัฒนาระบบบูรณาการงานวิจัยกับงานบริการวิชาการและการเรียนการสอน พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพบุคลากรของมหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่ายคู่ความร่วมมือ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการความรู้ พัฒนาระบบการติดตามประเมินเสริมพลังการวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ สร้างระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย ส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะทั้งภายในและภายนอก

4.3 ส่งเสริมการพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่และสร้างผลงานวิจัยที่สนองต่อยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ในลักษณะการทำงานแบบคู่ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคีเครือข่ายให้เป็นกลไกเชิงระบบทั้งระดับพื้นที่ และเชื่อมโยงกับเครือข่ายระดับภูมิภาค และระดับประเทศเพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาท้องถิ่นและพัฒนาประเทศ ได้แก่ สนับสนุนการพัฒนาแผนที่ทิศทาง การวิจัย ยุทธศาสตร์การวิจัย แผนบูรณาการวิจัย และชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อการพัฒนาพื้นที่ สนับสนุนการสังเคราะห์และถอดบทเรียนประสบการณ์ความสำเร็จเพื่อการต่อยอดขยายผล สนับสนุนการวิจัยในรูปแบบของแผนบูรณาการวิจัยหรือชุดโครงการวิจัยแบบมุ่งเป้าเพื่อการแก้ปัญหา และพัฒนาแบบสหวิชา (สหสาขา) สนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาาระบบวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์กับสังคมในรูปแบบของการวิจัยในงานปกติ สนับสนุนการวิจัยต่อยอดเพื่อสร้างและสะสมองค์ความรู้ ด้านวิชาการเชิงลึก สนับสนุนการเผยแพร่และใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยที่เกิดจากทำงานในรูปแบบ คู่ความร่วมมือเพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาพื้นที่ในทุกระดับ และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคเอกชน/อุตสาหกรรม (Talent Mobility)

อภิปรายผล

1. การดำเนินงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยอุดรติดต่อกับชุมชนท้องถิ่น ผลการสังเคราะห์การดำเนินงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยอุดรติดต่อกับชุมชนท้องถิ่นที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้มีจุดเด่นที่สำคัญคือ การสร้างกลไกให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือการขับเคลื่อนงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์กับอปท. คู่ความร่วมมือและองค์กรภาคีเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือและการออกแบบการดำเนินงานร่วมกันให้สอดคล้องกับพันธกิจหลักขององค์กร ทั้งสองหน่วยงานโดยมหาวิทยาลัยมีสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยจัดการของสถาบันวิชาการและในพื้นที่มีหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชน ที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยจัดการในพื้นที่โดยร่วมกันพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้สู่การพัฒนาสุขภาวะชุมชนหรือความอยู่ดีมีสุขของชุมชนอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมระหว่างกันของมหาวิทยาลัยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดการรวบรวมและสังสมองค์ความรู้ ชุดความรู้ และนวัตกรรมภูมิปัญญาของแต่ละพื้นที่ ซึ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม 1) ร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน (Partnership) 2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefits) 3) มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (scholarship) และ 4) เกิดผลกระทบที่ประเสริฐได้ (Social impact) (ปิยะวัตติ บุญหลง และคณะ. 2559)

2. ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ ชุมความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ช่วยให้ได้ภาพรวมองค์ความรู้ ชุมความรู้ที่พร้อมนำไปใช้เพื่อต่อยอดขยายผลโดยเฉพาะการนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะฐานนวัตกรรมองค์ความรู้ที่สามารถใช้ได้จริงใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเป็นการตอบสนองการปฏิบัติพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์กับสังคมทั้ง 5 แบบ คือ 1) ร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน (Partnership) 2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefit) 3) มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Scholarship) และ 4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเสริฐได้ (Social impact) 5) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Education : Knowledge Sharing Scholarship) (สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. 2557 : 49) ซึ่งจะเป็นฐานองค์ความรู้ ชุมความรู้ที่เป็นทุนที่ดีเพื่อการเรียนรู้ พัฒนาองค์ความรู้ที่สามารถใช้เป็นตัวคูณเพื่อเพิ่มมูลค่า คุณค่าต่อการดำรงชีวิตของชุมชนท้องถิ่นและสามารถใช้เป็นฐานเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและองค์กรภาคีได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการใช้ประโยชน์และต่อยอดขยายผล องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีและชุดความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ โดยมีการถอดบทเรียนประสบการณ์ความสำเร็จสะสมคลังข้อมูลให้มีความรู้ที่เพิ่มความสมบูรณ์เพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง

2. การนำรูปแบบการบริหารงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ไปใช้ เนื่องจากผลการวิจัยช่วยให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์พร้อมคู่มือและเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผ่านการพัฒนาด้วยวิธีการที่เป็นระบบเป็นที่ยอมรับร่วมกันสูงในกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ทดลองใช้และผู้เกี่ยวข้อง จึงควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยได้โดยควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทและคำนึงถึงปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จที่เป็นผลจากการศึกษาครั้งนี้

3. การพัฒนาคู่มือ เครื่องมือเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ เนื่องจากคู่มือและเครื่องมือ เพื่อการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ได้จากผลการสังเคราะห์ความรู้จากประสบการณ์การปฏิบัติงานบนพื้นฐานของบริบทและปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านบุคลากรที่มีประสบการณ์ การให้การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความมุ่งมั่นของผู้ปฏิบัติและการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์ความสำเร็จที่มีลักษณะเฉพาะดังนั้นในการนำผลการวิจัยส่วนนี้ไปใช้จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและมีการปรับปรุงโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินทบทวนการปฏิบัติเพื่อการยกระดับคุณภาพต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทขององค์กร

3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์และสร้างกลไกให้บูรณาการพันธกิจอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยในส่วนที่เป็นบทเรียนจากการวิจัยพบว่าการพัฒนากระบวนการที่ได้ผลดีต้องมีเครือข่ายความร่วมมือจากองค์กรในพื้นที่และเชื่อมโยงบทบาทความรับผิดชอบที่บูรณาการกับพันธกิจตามปกติ ดังนั้นในการนำผลวิจัยไปใช้จึงควรคำนึงถึงปัจจัยเงื่อนไขในส่วนนี้

ข. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารทุกระดับควรสนับสนุนเครือข่ายการบริหารงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ของมหาวิทยาลัยกับอปท.และภาคีให้ยกระดับคุณภาพต่อเนื่องโดยเสริมศักยภาพแกนนำหน่วยจัดการงานวิจัยของคณะ(RMU)กับทีมิวิชาการ(TRMU)ของอปท.ให้สร้างสรรค์รูปธรรมผลงานที่ยกระดับคุณภาพเชื่อมโยงกับองค์กรภาคีทุกภาคส่วนต่อเนื่อง

2. ผู้นำองค์กรภาคีทุกระดับโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยกับอปท.และภาคีเครือข่ายควรมีนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติพันธกิจแบบบูรณาการเพื่อชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งที่มีกลไกเชิงระบบเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3. ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเครือข่ายวิชาการที่มุ่งเน้นรูปธรรมผลงานสู่การรับใช้สังคม โดยเชื่อมหน่วยจัดการงานวิจัย(RMU)ของมหาวิทยาลัยกับหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชนระดับตำบล (TRMU) ควรร่วมมือกันทำงานตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำเนื่องจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาทำให้เสริมศักยภาพแกนนำหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยและหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชนระดับตำบล (TRMU)ได้ไม่เต็มที่ และยังพบว่ามีการวิจัยส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยยังไม่คุ้นเคยกับงานวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(PAR)

4. ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาจังหวัดและระบบเรียนรู้ พัฒนาองค์ความรู้ ชุดความรู้ โดยมีระบบการบริหารจัดการเครือข่ายฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบทันต่อการเปลี่ยนแปลงมีฐานข้อมูลทั้งในส่วนของสถานการณ์ปัญหาของชุมชน ผลการประเมินการขับเคลื่อนงานประสบความสำเร็จ และให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยขับเคลื่อนผ่านฝ่ายแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเชื่อมโยงกับศูนย์นวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาจังหวัดเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบต่อเนื่องโดยเชื่อมโยงกับองค์กรสนับสนุนทุกภาคส่วนที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง

ค. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาศูนย์นวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาจังหวัดและระดับเครือข่าย โดยความร่วมมือของจังหวัดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้และองค์กรภาคีในชุมชนเพื่อเชื่อมระบบเครือข่ายการขับเคลื่อนงานเพื่อการพัฒนาจังหวัดทุกระดับในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสู่เป้าหมายร่วมพัฒนาที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งจังหวัด กลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายในระดับภูมิภาค และประเทศ

2. ควรมีการวิจัยพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลมีชีวิตเพื่อสะสมชุดความรู้ นวัตกรรม องค์ความรู้ และภูมิปัญญาในชุมชนเพื่อการต่อยอดขยายผลอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยและองค์กรภาคีในพื้นที่เป็นเจ้าภาพหลักในการพัฒนาฐานข้อมูลสู่การใช้ประโยชน์ให้มีการขับเคลื่อนกลไกที่เป็นวัฒนธรรมองค์กร